

Základná škola, Kukučínova 480/6, 962 12 Detva

INOVOVANÝ ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Školský vzdelávací program

Stupeň vzdelania : ISCED 1, ISCED 2

Dĺžka štúdia : 1. stupeň : štyri roky
2. stupeň : päť rokov

Vyučovací jazyk: slovenský

Študijná forma : denná

Druh školy: štátna

Typ školy : plnoorganizovaná škola

Predkladateľ:

Názov školy : Základná škola

Adresa : Kukučínova 480/6, 962 12 Detva

IČO : 378 312 59

Riaditeľ školy : Mgr. Miroslava Chalupská

Zástupca riaditeľa: PaedDr. Nora Jombíková

Telefónne číslo : 045 54 55 222

E-mail: 1zs@zskukdt.edu.sk

Internetová adresa: www.zskukdt.edu.sk

Zriaďovateľ:

Názov : Mesto Detva

Adresa: J. G. Tajovského 7, 962 12 Detva

Telefónne číslo: 045 37 00 404

E-mail: sekretariat@detva.sk

Platnosť programového dokumentu : od 1. septembra 2015

Mgr. Miroslava Chalupská
riaditeľka školy

Inovovaný Školský vzdelávací program

Predkladá: Mgr. Miroslava Chalupská – riaditeľka školy

Prerokované na pedagogickej rade dňa 28. 8. 2015.

Prerokované Radou školy dňa 31. 8. 2015.

Vyjadrenie Rady školy:

Rada školy odporúča zriaďovateľovi školy schváliť – neschváliť Inovovaný Školský vzdelávací program.

Milan Ďurica
Predseda Rady školy pri ZŠ, Kukučínova 480/6,
962 12 Detva

Stanovisko zriaďovateľa:

Mesto Detva schvaľuje – neschvaľuje Školský vzdelávací program.

Poslanie školy

„Sme škola, ktorá umožňuje žiakom rozvíjať svoju osobnosť vo všetkých oblastiach potrebných pre ďalšie vzdelávanie a zaradenie sa do každodenného života“

Vízia školy

„Škola, ktorá bude otvorená, ústretová s harmonickými vzťahmi.“

Hodnoty školy

Tolerancia, Vzdelanie, Spolupráca

Tolerancia:

- Rešpektujeme rozdiely v názoroch, odlišnosti v postojoch a životnú individualitu.
- Podporujeme slobodu myslenia.
- Každý má právo byť akceptovaný, bez ohľadu na rasu, náboženstvo, pohlavie a pôvod.
- Uznávame toleranciu ako základ medziľudských vzťahov.
- Každý má právo cítiť sa v škole bezpečne.

Vzdelanie:

- Každý žiak má právo na kvalitný vzdelávací proces.
- Žiak má právo zvoliť si vlastnú vzdelávaciu cestu podľa svojich možností a podľa možností školy.
- Podporujeme rozvoj všetkých stránok žiakovej osobnosti.

Spolupráca:

- Preferujeme spoluprácu pred rivalitou .
- Podporujeme budovanie kvalitných interpersonálnych vzťahov.
- Všetci sme členmi jedného tímu - tímu našej školy.
- Záleží nám na každom členovi našej skupiny, ponúkame všetkým rovnaké šance.
- Spolupráca s rodičmi a možnosť účasti rodičov na výchovno-vzdelávacom procese a celkovom živote školy.

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1.1 Veľkosť školy

Základná škola, Kukučínova 480/6 v Detve je plnoorganizovaná základná škola s 18-timi triedami, z toho 8 tried na 1. stupni, 10 na 2. stupni a 3 oddeleniami ŠKD. Výchova a vzdelávanie sa realizuje samostatnými na seba nadväzujúcimi vzdelávacími programami. Škola je umiestnená v starej časti mesta Detva.

1.2 Charakteristika žiakov

Školu navštevujú žiaci najmä zo školského obvodu určeného zriaďovateľom, a to: stará časť mesta Detva, prímestské časti: Skliarovo, Kostolná, Stavanisko, Laštek. Je spádovou oblasťou pre žiakov z obce Dúbravy, Dúbravy – Hradná a Dúbravy - Želobudza.

Z dôvodu veľkého počtu dochádzajúcich žiakov musí škola prispôbovať organizáciu vyučovania.

Škola zabezpečuje výučbu pre 14 žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí sú začlenení do bežných tried. V škole pracujú 2 asistenti učiteľa, ktorí počas výchovno-vzdelávacieho procesu pracujú so žiakmi individuálne a dosahujú veľmi dobré výsledky. Škola pri ich vzdelávaní a výchove spolupracuje so psychológom a špeciálnym pedagógom z Centra pedagogicko-psychologickej poradne a prevencie a Špeciálno-pedagogickej poradne v Detve.

1.3 Charakteristika pedagogického zboru

V škole pracuje 29 pedagogických pracovníkov, z toho 8 na 1. stupni, 17 na 2. stupni, 3 v ŠKD. Odbornú a pedagogickú spôsobilosť spĺňajú všetci pedagogickí zamestnanci.

V škole pracujú 2 asistenti učiteľa, ktorí majú požadované vzdelanie.

Výchovný poradca spolupracuje s učiteľmi, asistentmi učiteľa, rodičmi, s pracovníkmi CPPP a P v Detve a so špeciálnym pedagógom.

V škole pôsobí koordinátor pre prevenciu, ktorý má na starosti ochranu detí pred drogovými závislosťami, fyzickým alebo psychickým násilím a prejavmi šikanovania.

Zloženie pedagogického zboru podľa aprobácií zabezpečuje kvalifikované vyučovanie takmer všetkých predmetov. Pedagogickí zamestnanci sa vzdelávajú, absolvujú školenia na zvýšenie ich zručností a kvalifikácie.

V budúcnosti sa zameriame na vzdelávanie učiteľov, a to v nasledovných oblastiach:

- uplatnenie výchovy a vzdelávania v novom ponímaní v súlade s inovovaným Štátnym vzdelávacím programom a Inovovaným Školským vzdelávacím programom,
- tvorba Inovovaného Školského vzdelávacieho programu na úrovni stupňov ISCED 1, ISCED 2,
- nové metódy a formy vyučovania na dosiahnutie cieľov výchovy a vzdelávania.

1.4 Organizácia prijímacieho konania

Prijímacie konanie sa v škole nekoná.

1.5 Projekty školy

V snahe zachovať dedičstvo našich predkov a tradície a kultúru národa je škola zameraná na regionálnu výchovu. Škola od roku 1997 realizuje **projekt Regionálna výchova a ľudová kultúra regiónu Detva**. Vyvrcholením celoročnej práce vyučujúcich a vedúcich záujmových útvarov je podujatie „**Deň na dedine**“.

Škola realizuje projekty:

- Moderná cesta za vzdelaním,
- Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva,
- Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí,
- Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety,
- Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania.

Každoročne naša škola organizuje projekty, podporujúce pohyb a športovú aktivitu žiakov pre všetky základné školy v Detve:

- **Tešíme sa z pohybu** – týždeň zameraný na športové aktivity rôzneho charakteru,
- **Ľadová revue** – projekt zameraný na korčuliarsku zdatnosť žiakov a prezentáciu mladých krasokorčuliarskych talentov.

Škola je zapojená do dlhodobých projektov:

- Správaj sa normálne
- Zdravá škola
- Cesta k emocionálnej zrelosti
- Deň narcisov

1.6 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca školy s rodičmi je na veľmi dobrej úrovni vo všetkých smeroch. Sú nápomocní pri údržbe školy, materiálnom vybavení a pri organizovaní akcií poriadaných školou.

Dobrá spolupráca je aj s MsK A. Medveckého v Detve, s Podpolianskym múzeom v Detve, KC A. Sládkoviča v Detve, PPS v Detve, CVČ TREND a MAJÁČIK v Detve, ZUŠ v Detve, MŠ v Detve ako aj s ostatnými ZŠ v Detve a okolí.

Rada školy pracuje v zložení, ako je predpísané zákonom. Stretáva sa 4-krát do roka.

1.7 Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Objekt školy sa skladá z 3 navzájom prepojených častí – hlavná budova, pavilón a prístavba, ktorej súčasťou je telocvičňa. Okrem 18 kmeňových tried má zriadenú odbornú učebňu fyziky – chémie - prírodopisu, 3 učebne výpočtovej techniky, 2 jazykové laboratória, školskú dielňu, ktorú je potrebné doplniť novým moderným zariadením.

Odborné učebne umožňujú plne realizovať učebné osnovy.

Vybavenie kabinetov je potrebné doplniť novými učebnými pomôckami. V posledných rokoch bola škola vybavená väčším množstvom nového zariadenia IKT technológií. V rámci tvorivejšieho a efektívnejšieho vyučovania bol internet zavedený do celej školy.

V areáli školy je vybudované futbalové miniihrisko s umelou trávou využívané vo výchovno-vzdelávacom procese, pri oddychovej činnosti v ŠKD a počas aktivít v záujmových útvaroch.

V súčasnej dobe v škole chýba športový areál určený na atletiku, basketbal a hádzanú.

1.8 Škola ako životný priestor

Veľký dôraz kladieme na estetiku prostredia tried, chodieb, učební i zborovní, aby sa žiaci, pedagogickí a nepedagogickí pracovníci cítili čo najpríjemnejšie.

Úprava školy odzrkadľuje najmä realizáciu projektu regionálna výchova.

Informačné tabule a nástenky poskytujú žiakom, rodičom i širokej verejnosti informácie o aktivitách školy. Chodby školy poskytujú priestor pre prezentáciu dosiahnutých úspechov žiakov a ich prác.

Snahou všetkých je, aby medzi žiakmi, pracovníkmi školy, pedagógmi a rodičmi vládla priateľská atmosféra.

1.9 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Škola dbá na bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie, poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, pravidelné školenia zamestnancov školy o BOZP a proti požiaru. Sú vykonávané pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia, revízie zariadení a prideľované osobné ochranné prostriedky pre zamestnancov podľa plánu.

Škola má uzavretú zmluvu o vykonávaní bezpečnostno-technickej služby a protipožiarnej služby, ktorej predmetom je poradenstvo v oblasti ochrany práce a protipožiarnej ochrany, spracovanie dokumentácie v zmysle platných predpisov.

2. CHARAKTERISTIKA INOVOVANÉHO ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Inovovaný Školský vzdelávací program Základnej školy, vychádza z celkovej charakteristiky školy, jej kladov a záporov, podmienok na vzdelávanie žiakov, pedagogického zboru, postavenia školy v regióne, vybavenia školy, zloženia žiakov, sociálneho prostredia a záujmov žiakov.

Ciele:

- Snažiť sa, aby si žiaci osvojili znalosti a zručnosti využiteľné v ich budúcom živote.
- Každému žiakovi umožniť dosiahnuť maximálne vzdelanie v rámci jeho individuálnych možností za pomoci vhodného využitia jeho záujmov a schopností.
- Snažiť sa, aby čas strávený v škole bol pre žiakov a učiteľov príjemný.
- Výchovno-vzdelávaciu činnosť smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy.
- Pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu.
- Dosiahnuť zvýšenie gramotnosti v oblasti IKT žiakov našej školy.
- Zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.
- Formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie.
- Vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov.

2.1 Zameranie školy a stupeň vzdelania

Zameranie školy:

- regionálna výchova
- výučba cudzích jazykov od 1. ročníka
- informatická výchova
- začlenenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- podporovanie žiakov, ktorí sa aktívne venujú športu a reprezentujú školu

Regionálna výchova

Prvky regionálnej výchovy sú zaradené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch jednotlivých predmetov ako prierezová téma a v záujmových útvaroch.

Vyučovanie cudzích jazykov od 1. ročníka

Cudzie jazyky sa povinne zavádzajú na škole od 1. ročníka. V 5. ročníku je zavedený druhý cudzí jazyk.

Na zdokonalenie jazykovej zdatnosti žiakov okrem povinného vyučovania jazyka, využijeme formu krúžkovej činnosti, korešpondenciou so študentmi v zahraničí, prizývaním zahraničných lektorov.

Vyučovanie informatickej výchovy od 1. ročníka

Vyučovaním informatiky, prácou na projektoch a v krúžkovej činnosti zvyšujeme počítačovú gramotnosť žiakov.

Začlenenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Formou vyučovania podľa individuálnych výchovno-vzdelávacích plánov.

Podporovanie športovo nadaných žiakov

Podporujeme žiakov, ktorí sa aktívne venujú športu a reprezentujú školu.

Spôsob ukončovania výchovy a vzdelávania, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Spôsob ukončenia štúdia: 1.- 4. ročník – **ISCED 1**

Doklad o dosiahnutom vzdelaní: vysvedčenie s doložkou

Poskytnutý stupeň vzdelania : primárne

Spôsob ukončenia štúdia: 5.- 9. ročník – **ISCED 2**

Doklad o dosiahnutom vzdelaní: vysvedčenie s doložkou

Poskytnutý stupeň vzdelania : nižšie sekundárne

3 STUPEŇ VZDELANIA

3.1 Profil absolventa ISCED 1

Charakteristika absolventa primárneho vzdelania

Absolvent primárneho vzdelávania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti, ktoré sa budú postupne rozvíjať v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania.

Kompetencie absolventa primárneho vzdelania

Absolvent primárneho vzdelania má osvojené tieto kľúčové spôsobilosti:

Na veku primeranej úrovni disponuje nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,
- vyjadruje sa súvisle písomnou aj ústnou formou, v materinskom, štátnom jazyku,
- rozumie najzákladnejším slovným spojeniam v anglickom jazyku a dokáže ich používať,
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií,
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- dokáže aplikovať osvojené prírodovedné a spoločenskovedné poznatky vo svojej činnosti, v starostlivosti o seba a druhých,
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- má vzťah ku kultúrno-historickému dedičstvu, ľudovým tradíciám a umeniu, s ktorými sa stretáva vo svojom živote,
- dokáže byť tolerantný, snaží sa pochopiť druhého, pozná a toleruje jeho kultúru, tradície, spôsob života,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

3.2 Profil absolventa ISCED 2

Absolvent nižšieho stredného vzdelávania disponuje nasledujúcimi základnými kompetenciami, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov a špecifických cieľov prierezových tém na tomto stupni vzdelávania:

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov,
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou,
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka,
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia,
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život,

- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia,
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote,
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine,
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy,
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote,
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti,
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti,
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných,
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte.

4 OSOBITOSTI A PODMIENKY NA VÝCHOVU A VZDELÁVANIE ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI

V zmysle platnej legislatívy je žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami žiak, ktorý má zariadením výchovného poradenstva a prevencie diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.

Špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou je požiadavka na úpravu podmienok (obsahu, foriem, metód, prostredia a prístupov) vo výchove a vzdelávaní pre žiaka. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania alebo vývinu žiaka v sociálne znevýhodňujúcom prostredí, ktorých zohľadnenie mu zabezpečí rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností, osobnosti, ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

4.1 Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

1) žiak so zdravotným znevýhodnením, t.j.:

- žiak so zdravotným postihnutím (s mentálnym postihnutím, so sluchovým postihnutím, so zrakovým postihnutím, s telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, s viacnásobným postihnutím),
- žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami (poruchou aktivity a pozornosti, s vývinovou poruchou učenia, žiak s poruchou správania),

2) žiak zo sociálne znevýhodneného (znevýhodňujúceho) prostredia,

3) žiak s nadaním.

4.1.1 Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením

V školskom roku 2015/2016 je v našej škole evidovaných 14 žiakov, ktorí sú začlenení v bežnej triede ZŠ na základe odporúčenia školských zariadení výchovného poradenstva a prevencie: Pedagogicko-psychologickej poradne v Detve, Špeciálno-pedagogickej poradne pri ŠZŠ pre telesne postihnutých v Detve, CCCP a P vo Zvolene, ŠZŠ pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna v Lučenci.

Triedni učitelia úzko spolupracujú pri práci s integrovanými žiakmi s inštitúciami, ktoré integráciu odporučili, s rodičmi žiaka, výchovným poradcom, asistentom učiteľa. Asistent učiteľa pracuje individuálne s integrovaným žiakom na hodinách podľa potreby. Obsah, formy a postup vyučovania konzultuje s príslušným učiteľom.

Integrovaní žiaci našej školy využívajú bežné učebnice, učebné a kompenzačné pomôcky si vypracúvajú učitelia podľa potrieb žiakov. Formy a metódy práce volia vyučujúci podľa potrieb žiaka a inštrukcií inštitúcie, ktorá integráciu odporučila.

Súčasťou povinnej dokumentácie integrovaných žiakov je individuálny výchovno-vzdelávací plán (ďalej IVPP).

Individuálny výchovno-vzdelávací plán obsahuje:

- základné informácie o žiakovi a vplyve jeho diagnózy na výchovno-vzdelávací proces,
- požiadavky na úpravu prostredia školy a triedy,
- modifikáciu učebného plánu a učebných osnov,
- aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov,
- špecifické hodnotenie učebných výsledkov žiaka,
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania,
- požiadavky na zabezpečenie kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok,
- zabezpečenie servisu odborníkov – špeciálneho pedagóga, psychológa, logopéda a iné.

Individuálny výchovno-vzdelávací plán vypracúva triedny učiteľ v spolupráci so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie, ktoré integráciu odporučilo. IVPP sa v priebehu školského roku môže upravovať a dopĺňať podľa aktuálnych výchovno-vzdelávacích problémov žiaka. Úpravy sú výsledkom konzultácií všetkých zainteresovaných odborníkov a oboznámi sa s nimi aj zákonný zástupca žiaka.

Žiakom, ktorým je potrebné prispôbiť obsah a formy vzdelávania v jednom alebo viacerých predmetoch, vypracuje vyučujúci daného predmetu v spolupráci so špeciálnym pedagógom ako súčasť IVPP úpravu učebných osnov konkrétneho predmetu. Vyučujúci v spolupráci so špeciálnym pedagógom vypracuje postupnosť krokov pri preberaní učiva príslušného predmetu.

Integrovaní žiaci sú hodnotení podľa Metodických pokynov na hodnotenie žiaka so špeciálno-pedagogickými potrebami.

4.1.2 Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Výchova a vzdelávanie detí a žiakov so sociálne znevýhodneného prostredia:

- v školách v bežných triedach spoločne s ostatnými žiakmi školy,
- dieťa má možnosť v motivujúcom školskom prostredí stráviť voľný čas a pripravovať sa na vyučovanie,
- realizovať programy orientované na zlepšenie spolupráce rodičov rómskych detí so základnou školou,
- prispôbenie metód a postupov pri vzdelávaní tak, aby sa eliminovali a kompenzovali obmedzenia žiaka spôsobené znevýhodňujúcim prostredím, využívanie individuálneho prístupu,
- včasné riešenie vzdelávacích problémov, využívanie pomoci asistenta učiteľa a iné dostupné možnosti pomoci odborníkov,
- motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov zo SZP a ich rodičov pre pravidelnú dochádzku na vyučovanie,
- príprava aktivít, v ktorých môžu žiaci prejsť a uplatniť svoje schopnosti,

- nižší počet žiakov triede.

4.1.3 Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je dosiahnuť optimálny rozvoj ich nadania a pripraviť ich na tvorivé využitie tohto nadania v prospech spoločnosti. Okrem rozvoja výkonových charakteristík nadania je potrebné venovať rovnakú pozornosť aj osobnostnému rozvoju nadaných žiakov, najmä v oblasti ich emocionality a sociálnych vzťahov.

Žiakom s nadaním sa snažíme vytvoriť špecifické podmienky pre úspešné rozvíjanie ich nadania a optimalizáciu vývinu ich osobnosti, najmä:

- špecifikovať v školskom vzdelávacom programe, resp. v individuálnom vzdelávacom programe ciele vzdelávania s ohľadom na druh a stupeň rozvíjaného nadania a na potrebu všestranného osobnostného rozvoja nadaných žiakov,
- zabezpečiť vzdelávanie nadaných žiakov materiálne, metodicky i personálne,
- spolupracovať so psychológom, v prípade umelecky nadaných žiakov s odborným pedagógom konkrétnej umeleckej disciplíny a športovo nadaných žiakov so športovým trénerom,
- akceptovať nadaných žiakov a rešpektovať špecifiká ich osobností a správania,
- dbať na všestranný rozvoj osobnosti nadaných žiakov, a to v oblasti pohybovej, kognitívnej, motivačnej, vôľovej, emocionálnej, sociálnej i v oblasti manuálnych zručností,
- zamestnávať žiakov zmysluplne, zadávať im stimulujúce úlohy a využívať pedagogické postupy zamerané na rozvoj samostatnosti a tvorivosti žiakov, napr. projektové vyučovanie,
- umožniť žiakom vzdelávanie v konkrétnom predmete pod vedením učiteľa školy vyššieho stupňa,
- akceptovať vlastné postupy žiakov, ktoré vedú k žiaducim výsledkom, aj keď sa líšia od bežne používaných,
- viesť žiakov k realistickému hodnoteniu vlastných schopností i výsledkov svojej práce,
- viesť žiakov k vzájomnej spolupráci.

5 ZAČLENENIE PRIEREZOVÝCH TÉM

Rýchlo sa mení realita súčasnej globalizovanej spoločnosti, s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa musí odraziť aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dňom v spoločnosti, S každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov.

Prierezové témy sa môžu realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov 5 alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod. Súčasne prierezové témy môžu tvoriť samostatný vyučovací predmet z rámca voliteľných (disponibilných) hodín. Obidve formy sa môžu aj ľubovoľne kombinovať. Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť relevantnými mimoškolskými aktivitami.

V primárnom vzdelávaní majú prierezový charakter nasledujúce témy: Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Enviromentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Regionálna výchova a ľudová kultúra, Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke a Ochrana života a zdravia.

5.1 Začlenenie prierezových tém – ISCED 1

5.1.1 Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj má nadpredmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt.

Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vede ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným,
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií,
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej,
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce,
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce,
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií,
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov,
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

5.1.2 Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov na 1. stupni je príprava na zodpovedné medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo.

Prierezová téma Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami.

Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti,
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov,
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

5.1.3 Environmentálna výchova

Environmentálna výchova sa ako prierezová téma prelína všetkými predmetmi, ale najmä prvoukou, prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou. Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim zvieratám a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie,
- rozpoznal hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody,
- rozpoznal hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia,
- poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia,
- podieľal sa aktívne na zveľaďovaní životného prostredia školy a jej okolia,
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

5.1.4 Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integrálnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv.

Hlavným cieľom Mediálnej výchovy je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni.

Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti,
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov,
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov,
- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

5.1.5 Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych po dobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie.

Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Pri realizácii Multikultúrnej výchovy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti,
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry,
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu,
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

5.1.6 Regionálna výchova a ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov.

Regionálna výchova¹ a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy, alebo sa môže realizovať prostredníctvom voliteľného vyučovacieho predmetu².

Vhodnými formami sú tiež projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod.

Vlastná realizácia prierezovej témy si vyžaduje zmeny aj v procesuálnej zložke výchovy a Vzdelávania – vo vyučovacích metódach a organizačných formách.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu,
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine,
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

¹ Navrhované tematické celky a témy, v ktorých rámci je možné rozvíjať prierezovú tému Regionálna výchova a ľudová kultúra,

sú uvedené na webovom sídle ŠPÚ.

² Časová dotácia voliteľného predmetu sa tvorí z dotácie voliteľných (disponibilných) hodín v RUP.

5.1.7 Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Zámerom Dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni,
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...),
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

5.1.8 Ochrana života a zdravia

Zámerom prierezovej témy Ochrana života a zdravia je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života.

Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách.

Na 1. stupni sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. Didaktické hry, ktoré sa uskutočňujú v každom ročníku 1. stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín, slúžia na praktické osvojenie si učiva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie,
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane,
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci,
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode,
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

5.2 Začlenenie prierezových tém – ISCED 2

V rámci nižšieho stredného vzdelávania majú prierezový charakter tieto témy: Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Ochrana života a zdravia.

5.2.1 Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj má nadpredmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt.

Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vede ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným,
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií,
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej,
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce,
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce,
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií,
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov,
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

5.2.2 Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov na 1. stupni je príprava na zodpovedné medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo.

Prierezová téma Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami.

Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti,
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov,
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote,
- osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexuality.

5.2.3 Environmentálna výchova

Environmentálna výchova umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia dôležitého pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vede žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka,

organizmov a životného prostredia, kde sú prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval základné pravidlá pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie,
- rozpoznal a vyhodnotil zmeny v prírode a vo svojom okolí,
- poznal možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia, podieľal sa na aktivitách (školy) smerujúcich k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia širšieho okolia (školy, obce...),
- získal informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotil ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach,
- rozlišoval technológie a výrobky šetrné k životnému prostrediu,
- šetrne sa správal k prírodným zdrojom,
- aktívne sa podieľal na eliminácii znečistenia životného prostredia.

5.2.4 Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí a mladých ľudí. Médiá sú integrálnou súčasťou každodenného života žiakov, pričom výrazne ovplyvňujú ich správanie, utváranie hodnôt a životný štýl.

Hlavným cieľom prierezovej témy Mediálna výchova je rozvoj (postupné zvyšovanie úrovne) mediálnej gramotnosti žiakov – schopnosti kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov a zmysluplne využívať médiá.

Na 2. stupni základnej školy je dôležité, aby sa žiaci na veku primeranej úrovni postupne dokázali orientovať v mediálnom svete a osvojili si stratégie bezpečného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií. Dôraz sa kladie na rozvíjanie kritického myslenia; Vhodnou metódou je spoločné skúmanie, analyzovanie a samostatné premýšľanie, pričom sa vychádza z konkrétnej reality žiakov v triede.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti,
- nadobudol základné technické zručnosti potrebné pre používanie médií a médiá využíval zmysluplne,
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov,
- získal kritický odstup od mediálnych produktov a ich obsahov a rozpoznal mediálne spracovanú realitu,
- osvojil si zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov.

5.2.5 Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr.

Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a

tradícií sa žiaci naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a s ich príslušníkmi dokážu konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Pri realizácii tejto témy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich, akceptovať ich a tiež rešpektovať ľudské práva.

S prierezovou témou Multikultúrna výchova úzko súvisí regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra, ktorá sa vo svojom obsahu ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie tradícií je základom kultúrnej identity. Spoznávaním svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva sa prispieva u žiakov k formovaniu ich historického vedomia.

Vhodnými formami na uplatnenie týchto tém sú projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra sa môže realizovať ako súčasť učebných predmetov – výtvarná výchova, hudobná výchova a etická výchova, dejepis a geografia alebo prostredníctvom voliteľných predmetov, ako napr. regionálna výchova, regionálny dejepis a podobne.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti,
- spoznal rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry,
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu,
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí,
- mal možnosť spoznať naše kultúrne dedičstvo a rozvíjal tak svoju kultúrnu identitu.

5.2.6 Ochrana života a zdravia

Prierezová téma Ochrana života a zdravia sa na druhom stupni realizuje v rámci vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, biológia, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – účelových cvičení. Účelové cvičenia sa realizujú 2 razy do roka v trvaní 5 hodín, spravidla na jeseň a jar.

Zámernom tejto prierezovej témy je nasmerovať žiakov k ochrane svojho zdravia a života a tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických oznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Ochrana života a zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídaných situáciách.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie,
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane,
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel poskytnúť predlekársku prvú pomoc,
- mal možnosť cieľavedome rozvíjať svoju telesnú zdatnosť a odolnosť organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách,
- orientoval sa pri pohybe a pobyte v prírode.

6 VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

Vzdelávacie štandardy vymedzujú požiadavky, ktoré majú žiaci splniť v rámci konkrétného časového intervalu – ročníka, stupňa.

Tieto požiadavky sú formulované ako kompetencie, v ktorých sú obsiahnuté vedomosti, zručnosti, postoje a hodnoty v kontexte vymedzeného obsahu vzdelávania. Obsahujú štruktúru učebných cieľov, výkonové požiadavky a vymedzený rámcový učebný obsah.

Vzdelávacie štandardy je nevyhnutné chápať ako základné východisko k mnohostranne chápanej výučbe, preto výučbu nemožno redukovať len na ich mechanické plnenie.

Predstavujú dôležitý podklad na realizáciu osobného plánovania, tvorby špecifickej stratégie a taktiky na výučbu jednotlivých predmetov, pričom je nevyhnutná kognitívna pestrosť a vytváranie panorámy myšlienkových možností žiakov. Z hľadiska vymedzeného učebného obsahu je kľúčovým prvkom uvedomovanie si pojmov, vzťahov medzi nimi.

Následne je žiaduce tieto pojmy a vzťahy medzi nimi spolu s funkčnými faktami názorne zobrazovať do pamäťových myšlienkových máp, ktoré sa potom stávajú základným prostriedkom efektívnejšieho upevňovania a systematizácie nadobudnutých kompetencií žiakov.

Stanovené štandardy si učitelia môžu viac špecifikovať s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti svojich žiakov.

Vzdelávací štandard treba chápať v tom zmysle, že žiak nemá byť pasívnym aktérom výučby a konzumentom hotových poznatkov, ktoré si má len zapamätať a následne reprodukovať, ale aj vytvárať ich v aktívnej činnosti.

7 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY

Rámcový učebný plán (ďalej „RUP“) stanovuje časové dotácie vyučovacích predmetov v ŠVP podľa ročníkov. Vymedzuje počet voliteľných (disponibilných hodín)⁶, ktoré škola konkretizuje vo svojom školskom vzdelávacom programe nasledujúcimi spôsobmi: navýši hodinovú dotáciu existujúcim vyučovacím predmetom ŠVP alebo vytvorí nový vyučovací predmet, kurz a pod., ktorému pridelí časovú dotáciu. Poznámky k RUP sú pre školu záväzné, môže si však v rámci svojho učebného plánu vytvoriť ďalšie poznámky podľa svojich potrieb a možností. Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých vyučovacích predmetov.

8 ORGANIZÁCIA VYUČOVANIA

Začiatok a koniec školského roku:

Školský rok sa začína 1. septembra. Školské vyučovanie sa začína 2. septembra a končí sa 30. júna. Školský rok sa končí 31. augusta nasledujúceho kalendárneho roka.

Zápis detí do 1. ročníka :

Zákonný zástupca dieťaťa je povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole (ďalej len „zápis“). Zápis sa koná od 1. apríla do 30. apríla, ktorý predchádza začiatku školského roka, v ktorom má dieťa začať plniť povinnú školskú dochádzku (§ 20 ods. 2 zákona č.245 /2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Do prvého ročníka základnej školy sa prijíma dieťa, ktoré dovŕšilo šiesty rok veku a dosiahlo školskú spôsobilosť (§ 60 ods. 3 zákona č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní).

Oslobodenie žiaka z vyučovania niektorého predmetu:

Na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka a odporúčenia praktického lekára pre deti a dorast a CCCP a P môže riaditeľ základnej školy zo zdravotných alebo iných závažných dôvodov rozhodnúť o oslobodení alebo čiastočnom oslobodení žiaka od vyučovania niektorého predmetu, a to na celý školský rok alebo jeho časť (§ 31 ods. 4 zákona č.245 /2008 o výchove a vzdelávaní).

Prestup žiaka na inú školu:

V priebehu plnenia povinnej školskej dochádzky v základnej škole môže žiak základnej školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu prestúpiť do inej základnej školy (§ 31 ods. 1 zákona č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní).

Ukončenie plnenia povinnej školskej dochádzky:

Žiak ukončí povinnú školskú dochádzku, ak od začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky absolvoval desať rokov vzdelávania v školách podľa školského zákona alebo dňom 31. augusta príslušného školského roka, v ktorom žiak dovŕšil 16. rok veku (§ 22 ods. 1 zákona č.245/2008 o výchove a vzdelávaní).

Organizácia vyučovania:

Vyučovanie sa uskutočňuje v triedach, v odborných učebniach, v telocvični a v areáli školy. Základnou organizačnou jednotkou je vyučovacia hodina. Niektoré predmety sa vyučujú v dvojhodinových blokoch. Základná škola organizuje: výlety, exkurzie, pobyty v škole v prírode, základný plavecký výcvik, lyžiarsky výcvik, účelové cvičenia, didaktické hry a ďalšie aktivity.

Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín:

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet hodín je presne daný.
2. Školský rok trvá minimálne 33 týždňov, na tento počet týždňov je plánovaná výučba.
3. Trieda sa môže deliť na skupiny podľa platnej legislatívy.
4. Vyučovacia hodina má 45-minút v tomto rozdelení učebného plánu. Niektoré vyučovacie hodiny sa vyučujú v blokoch trvajúcich 90 minút.

5. Učebné predmety, ktoré majú počet hodín v týždni 0,5 je možné riešiť ako 1 - hodinové každý druhý týždeň alebo ich spojiť blokovoú výučbou.
6. Pracovné vyučovanie: možno vyučovať v dvojhodinových blokoch každý druhý týždeň.

Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určí podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce.

Rozdeľovanie tried a vytváraní skupín bude v súlade s § 15 Vyhlášky MS SR č. 320/2008 Z. z. z 28 apríla 2008 o základnej škole.

9 POVINNÉ PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE

Efektívna realizácia ŠkVP je podmienená aj potrebným personálnym zabezpečením podľa nasledujúceho rámca, pričom sa musí vychádzať z požiadaviek formulovaných v platnej legislatíve.

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, spĺňajú podmienku dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie (najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérnej pozície),
- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu,
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov,
- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov,
- preukazujú odborné a pedagogicko-psychologické spôsobilosti pri práci so žiakmi a v spolupráci s rodičmi.

Odborní zamestnanci spolupracujúci so školou

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon odbornej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou pri poskytovaní psychologickej, logopedickej, špeciálnopedagogickej, liečebnopedagogickej starostlivosti alebo výchovného a sociálneho poradenstva a prevencie.

10 POVINNÉ MATERIÁLNO-TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ ZABEZPEČENIE

Dôležitou podmienkou pri realizácii ŠkVP je primerané priestorové vybavenie školy a materiálno-technické vybavenie učebných priestorov. V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach, odborných učebniach a ďalších priestoroch školy zriadených podľa platnej legislatívy.

10.1 Priestorové vybavenie

a) pre manažment školy

- kancelárie riaditeľa a zástupcu riaditeľa školy,
- kancelária pre ekonomický úsek,

b) pre pedagogických zamestnancov školy

- zborovňa,
- kabinety pre učiteľov (priestor pre prípravnú prácu učiteľov a odkladanie pomôcok),

c) pre zamestnancov poskytujúcich odborné služby a pomoc pedagógom

- kancelárie pre prácu personálu poskytujúceho odborné služby a pomoc pedagógom alebo žiakom,

d) pre nepedagogických zamestnancov školy

- kancelárie pre sekretariát a nepedagogických zamestnancov,

e) hygienické priestory

- sociálne zariadenia pre žiakov a zamestnancov,
- šatne alebo iné priestory na odkladanie odevov a prezúvanie obuvi,

f) odkladacie a úložné priestory

- pre učebné pomôcky a didaktickú techniku,
- skladové priestory,
- archív,

g) informačno-komunikačné priestory

- IKT učebne s pripojením na internet,

h) učebné priestory (interné/externé)

- učebne,
- odborné učebne,
- telocvičňa,
- multifunkčné miniihrisko a športový areál,

i) spoločné priestory

- školská budova,
- výdajná školská jedáleň,
- školský dvor.

11 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

11.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky.

Súčasťou hodnotenia je povzbudenie do ďalšej práce, návod ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii žiakov budeme vychádzať z metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať osobnostný vývoj žiaka. Pri hodnotení vyučovacích výsledkov žiakov so špeciálno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilosti od hodnotenia správania.

V hodnotiacom portfóliu sa zameriame na práce:

- vybrané písomné práce z jednotlivých predmetov
- prezentovanie ľubovolnej témy
- výsledky súťaží
- hodnotenie webovej stránky tried
- estetická úprava triedy
- zberové aktivity

Hodnotenie žiaka sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov:

- a) slovným hodnotením,
- b) klasifikáciou.

Podľa § 55 ods. 2 zákona č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní uvádzame predmety, ktoré sa neklasifikujú:

1. stupeň - ISCED 1:

- 1. ročník – všetky predmety budú hodnotené slovne
- 2. – 4. ročník – hodnotenie klasifikáciou
- náboženská a etická výchova budú neklasifikované

2. stupeň – ISCED 2:

- 5. – 9. ročník – hodnotenie klasifikáciou
- náboženská a etická výchova budú neklasifikované

Podľa § 55 ods. 4. zákona č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní pri hodnotení a klasifikácii žiaka s vývinovými poruchami alebo žiaka so zdravotným znevýhodnením sa zohľadňuje jeho porucha alebo postihnutie.

Podľa § 55 ods. 9 zákona č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroku vyjadruje výsledky jeho klasifikácie v povinných vyučovacích predmetoch, ktoré sa klasifikujú a klasifikáciu jeho správania; nezahŕňa klasifikáciu v nepovinných vyučovacích predmetoch.

Hodnotenie žiakov

Pri hodnotení žiakov našej školy budeme vychádzať z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Škola vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov považuje za najvýznamnejšiu kategóriu celého procesu. Naším cieľom je poskytovať žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má nedostatky.

Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrolu vyučovacieho procesu budeme orientovať na skúšanie a hodnotenie žiakov.

Systém kontroly a hodnotenia žiakov:

- **predmet kontroly** – dosiahnuté vedomosti, zručnosti a osvojené základné poznatky stanovené výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu,
- **metódy a formy kontroly** – kontrola verbálnych, písomných a grafických prejavov žiaka,
- **nástroje** – štvrťročné písomné práce, kontrolné práce, päťminútovky, bleskovky, testy, ústna odpoveď, laboratórne práce a praktické cvičenia,
- **interval** – štvrťročné písomné práce, písomné práce - na konci klasifikačného obdobia
 - kontrolné práce – priebežne po prebratí tematických celkov
 - päťminútovky, bleskovky, testy – priebežne, podľa potreby
 - laboratórne práce a praktické cvičenia – priebežne, podľa potreby
 - ústna odpoveď – minimálne dvakrát za rok
- **kritériá, ukazovateľ hodnotenia** – úroveň verbálnych prejavov žiaka
 - úroveň písomných prejavov žiaka
 - úroveň grafických prejavov žiaka
- **hodnotiaci škála:**

100% - 90%	- 1 (výborný)
89% - 75%	- 2 (chválitebný)
74% - 50%	- 3 (dobrý)
49% - 25%	- 4 (dostatočný)
24% - 0%	- 5 (nedostatočný)

Motivačné hodnotenie – známková aktivita žiakov známku výborný za výnimočnú prácu.

Charakteristika hodnotenia žiakov

Budeme kontrolovať dosiahnuté vedomosti a zručnosti žiakov.

Počas skúšania budeme preverovať, čo žiak vie a čo nevie, alebo čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou alebo s kolektívom – zisťujeme stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní využijeme širokú škálu rôznych spôsobov a postupov:

- individuálne,
- frontálne,
- skupinovo.

Pri každom skúšaní budeme preverovať výkon žiaka na základe jeho výkonového štandardu, ktorý je formulovaný v učebných osnovách a tematických výchovno-vzdelávacích plánoch každého vyučovacieho predmetu ako vzdelávací výstup. Dôležitou súčasťou skúšania je aj formatívne hodnotenie, ktoré považujeme za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce, za súčasť spätnej väzby medzi učiteľom a žiakom.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilosti od hodnotenia správania. Pri hodnotení a klasifikácii žiakov budeme klásť dôraz na komplexné hodnotenie žiaka, na slovné a bodové hodnotenie, ktorého výsledkom je známka. Slovné hodnotenie budeme využívať ako vhodnú sprievodnú formu klasifikácie. Žiak sa ním učí objektívnej kritike, učí sa hľadať východiská z problémových situácií, do ktorých sa bežne v živote dostáva. Slovným hodnotením sa presadzuje humanistická výučba a výchova, ktorá predpokladá diferencovaný prístup k žiakovi, ktorý disponuje určitými schopnosťami, predpokladmi, emocionálnymi a psychickými stavmi, hodnotami a predstavami. Prostredníctvom neho sa budeme snažiť zbaviť žiakov nadmerných tlakov na ich výkony, zbytočných stresov a strachu. Takisto očakávame, že slovné hodnotenie umožní žiakom samostatnejšie využiť svoju individualitu a vlastnú tvorivosť a v konečnom dôsledku dospieť k sebahodnoteniu vlastnej účasti na procese výučby.

Hodnotenie žiakov budeme vyjadrovať rôznymi formami:

- slovom,
- známkou,
- bodmi,
- percentami.

V rámci hodnotenia budeme preverovať výsledky činnosti žiakov podľa určených kritérií. Niektoré kritériá budú všeobecne platné pre všetky predmety, špecifické výkony žiakov budú hodnotené podľa stanovených kritérií hodnotenia.

Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia žiaka je aj jeho správanie, prístup a postoje. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k znížovaniu dôstojnosti, sebadôvery a sebaúcty žiaka.

Počas štúdia hodnotíme všetky očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu. Ku každému vzdelávaciemu výstupu vymedzujeme kritériá hodnotenia, učebné zdroje, medzipredmetové

vzťahy a metódy a prostriedky hodnotenia, ktoré sú v súlade s cieľmi vyučovacieho predmetu a jeho výchovnými a vzdelávacími stratégiami. Tým zabezpečíme komplexnosť vedomostí a ich aplikáciu.

Pravidlá hodnotenia žiaka:

1. Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
2. Žiak sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií.
3. Znamka z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka.
4. Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo.
5. Žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva.
6. Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka, sústavným sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové) a didaktickými testmi, z výsledkov rôznych činností žiakov (referáty, pozorovanie, portfóliá), konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi a podľa potreby s psychologickými a sociálnymi pracovníkmi.
7. Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu.
8. Výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne.
9. V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.
10. Kontrolné písomné práce sú žiakom ohlásené vopred, aby mali dostatok času na prípravu.
11. Významným prvkom procesu učenia je práca s chybou.
12. Významné miesto pri hodnotení má projektové vyučovanie, prezentácia projektov, ich spracovanie žiakmi.

Sebahodnotenie vzdelávacích výstupov

Žiak má možnosť zamyslieť sa nad svojou prácou, vedomosťami a zručnosťami, ale aj postojmi a vlastnosťami. Zvažuje svoje pozitíva a negatíva, uvažuje nad tým, kde sa dopustil chýb, aké sú príčiny jeho problémov, ako ich môže odstrániť a ako s nimi môže naďalej pracovať.

Hodnotenie vyučujúci komentuje ústne.

Stupne prospechu a celkový prospech

Prospech žiaka je v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaný týmito stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chválitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Stupeň 1 (výborný) – 100% až 90% - Žiak ovláda poznatky, fakty, pojmy definície a zákonitosti, ktoré požadujú učebné osnovy, celistvo, presne a úplne a chápe vzťahy medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne

a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Grafický prejav je presný a estetický. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, iba s menšími nedostatkami.

Stupeň 2 (chválitebný) – 89% až 75% - Žiak ovláda poznatky, fakty, pojmy definície a zákonitosti, ktoré požadujú učebné osnovy, v podstate celistvo, presne a úplne. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a produktívne alebo s menšími podnetmi učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí správne, v jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť. Ústny a písomný prejav máva menšie nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Kvalita výsledkov činnosti je spravidla bez podstatných nedostatkov. Grafický prejav je estetický bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý) – 74% až 50% - Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia poznatkov, faktov, pojmov, definícií a zákonitostí, ktoré sú predpísané učebnými osnovami, nepodstatné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností sa prejavujú menšie nedostatky. Podstatnejšie nepresnosti a chyby vie s učiteľovou pomocou korigovať. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa dopúšťa chýb. Uplatňuje poznatky a hodnotí javy a zákonitosti podľa podnetov učiteľa. Jeho myslenie je v celku správne, nieje vždy tvorivé. V ústnom a písomnom prejave má nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti, grafický prejav je menej estetický. V kvalite výsledkov jeho činnosti sú častejšie nedostatky.

Stupeň 4 (dostatočný) – 49% až 25% - Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojenia požadovaných vedomostí závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností je málo pohotový a má väčšie nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú závažné chyby. Pri využívaní vedomostí na výklad a hodnotenie javov je nesamostatný. V logike myslenia sa vyskytujú závažné chyby a myslenie nie je tvorivé. Jeho ústny a písomný prejav má vážne nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. V kvalite výsledkov jeho činnosti a v grafickom prejave sa prejavujú nedostatky, grafický prejav je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby vie žiak s pomocou učiteľa korigovať.

Stupeň 5 (nedostatočný) – 24% až 0% - Žiak si neosvojil vedomosti požadované učebnými osnovami celistvo, presne a úplne, má v nich závažné a značné medzery. Jeho zručnosť vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti má podstatné nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú veľmi závažné chyby. Pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí nevie svoje vedomosti uplatniť, a to ani na podnet učiteľa. Neprejavuje samostatnosť v myslení, vyskytujú sa u neho časté logické nedostatky. V ústnom a písomnom prejave má závažné nedostatky v správaní, presnosti a výstižnosti. Kvalita výsledkov jeho činnosti a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Závažné nedostatky a chyby nevie opraviť ani s pomocou učiteľa.

Správanie žiaka je hodnotené v súlade so schváleným školským poriadkom a je klasifikované týmito stupňami:

- 1 – veľmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Žiak na konci prvého a druhého polroku je hodnotený:

- Prospel s vyznamenaním
- Prospel veľmi dobre
- Prospel
- Neprospeľ

Žiaci prvého ročníka sú hodnotení:

- Prospel
- Neprospeľ

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa v prvom ročníku hodnotí slovné stupňami:

- dosiahol veľmi dobré výsledky
- dosiahol dobré výsledky
- dosiahol uspokojivé výsledky
- dosiahol neuspokojivé výsledky

Opravné skúšky – určuje riaditeľ školy v súlade s právnym predpisom.

Hodnotenie správania:

Kritériom na hodnotenie správania je dodržiavanie pravidiel správania žiaka s školského poriadku počas hodnotiaceho obdobia. Vyučujúci pri tom využívajú najmä pozitívnu motiváciu.

Pri hodnotení správania, sa žiakom udeľujú pochvaly a ukladajú opatrenia na posilnenie disciplíny žiaka (napomenutie od triedneho učiteľa, pokarhanie od triedneho učiteľa, pokarhanie od riaditeľa školy a znížený stupeň zo správania). Akékoľvek výchovné opatrenie musí byť okamžite oznámené v písomnej forme rodičom alebo zákonným zástupcom žiaka. Opatrenie sa zaznamenáva do katalógového listu žiaka.

Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole

Pri hodnotení vychádzame z Prílohy č. 2 k metodickému pokynu č. 22/2012.

Klasifikácia a hodnotenie žiakov robí s prihliadnutím na stupeň poruchy. Vyučujúci rešpektujú odporúčenia psychologických vyšetrení žiaka a uplatňujú ich pri klasifikácii a hodnotení správania žiaka. Vyberajú vhodné a primerané spôsoby hodnotenia vrátane podkladov na hodnotenie. Uplatňujú také formy a spôsoby skúšania, ktoré zodpovedajú schopnostiam žiaka a nemajú negatívny vplyv na ich rozvoj a psychiku. Volia taký druh prejavu, v ktorom má žiak predpoklady preukázať lepšie výsledky.

11.2 Hodnotenie pedagogických zamestnancov**Vymedzenie vnútroškolskej kontroly**

Vnútroškolská kontrola je nedeliteľnou súčasťou riadiacej práce, ktorú sú riadiace subjekty na príslušnej úrovni systému riadenia povinné v rámci svojej pôsobnosti permanentne priamo vykonávať alebo zabezpečovať. Plán vnútroškolskej kontroly vychádza z analýzy činnosti školy za predchádzajúce obdobie a je v súlade so zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom NR SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, s

plánom rozvoja školy na obdobie rokov 2014/2015, Pedagogicko-organizačnými pokynmi pre školský rok 2014/2015 a Pracovným poriadkom pre pedagogických a ostatných zamestnancov školy a školského zariadenia.

Systém vnútroškolskej kontroly

Systém vnútroškolskej kontroly zabezpečujú a za jeho výkon zodpovedajú:

- a) riaditeľka školy,
- b) zástupkyňa riaditeľky školy – pedagogickí zamestnanci a vychovávateľky ŠKD,
- c) vedúci PK a MZ – učitelia a vychovávatelia zaradení do PK a MZ,
- d) uvádzajúci učiteľ,
- e) štátna školská inšpekcia,
- f) ďalší zamestnanci školy na základe poverenia riaditeľom školy.

Základné povinnosti vedúcich pedagogických a odborných zamestnancov

Základné povinnosti vedúcich pedagogických a odborných zamestnancov, ktoré sa týkajú ich povinností vykonávať kontrolu, sú uvedené v ustanovení § 9 a § 82 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov, zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

S cieľom dosiahnutia žiaducej úrovne riadenia, dodržiavania zákonnosti a zabezpečenia plnenia určených úloh, ako aj zabezpečenia výkonu kontroly zameranej na činnosť riadených úsekov sú vedúci zamestnanci – riaditeľ školy a zástupcovia riaditeľa školy povinní najmä:

1. Osobnými funkčnými kontrolami, prípadne prostredníctvom podriadených pedagogických a odborných zamestnancov – vedúcich metodických orgánov, vedúceho ekonomického úseku zabezpečovať preventívnu kontrolu plnenia:
 - úloh vyplývajúcich z plánu hlavných úloh na príslušnom stupni riadenia,
 - záväzných riadiaco-organizačných noriem, príkazov, smerníc, pokynov a pod. patriacich do ich riadiacej pôsobnosti,
 - vlastných príkazov a rozhodnutí na priamo riadenom úseku, ktoré sú v systéme riadenia školy povinní predkladať nadriadenému.
2. Obsahové zameranie kontrol na jednotlivých úsekoch riadenia orientovať a diferencovať podľa odbornej a funkčnej pôsobnosti subjektov.
3. Na základe výsledkov kontrol prijímať, resp. navrhovať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku.

Organizácia prípravy kontrolnej činnosti

1. Kontrolnú činnosť na jednotlivých stupňoch riadenia vykonávajú poverení vedúci pedagogickí a odborní zamestnanci v súlade s plánom vnútroškolskej kontroly, ktorý je vypracovaný na príslušný školský rok.
2. Kontrolnú činnosť môže vykonať mimoriadne pedagogický a odborný zamestnanec na základe rozhodnutia riaditeľa školy, resp. na dožiadanie orgánov na to splnomocnených.

3. V rámci prípravy na vnútroškolskú kontrolu je kontrolný subjekt povinný spracovať zameranie svojej kontrolnej činnosti, úlohy a ciele, ako aj metodiku výkonu vnútroškolskej kontroly.

Zásadným výstupom vnútroškolskej kontroly bude hodnotenie pedagogického alebo odborného zamestnanca v súlade so zákonom č. 317/2009 Z. z.

Oblasti kontroly

1. Kontrola výchovno-vzdelávacieho procesu.
2. Kontrola plánu hlavných úloh školy.
3. Kontrola pedagogickej dokumentácie.
4. Kontrola personálno-mzdovej agendy, hospodárskej agendy.
5. Kontrola plnenia rozpočtu a dodržiavania záväzných noriem a nariadení.
6. Kontrola dodržiavania BOZP, PO, CO a iné.

Predmety kontroly a hodnotenia

- 1) Výsledky pedagogickej činnosti alebo odbornej činnosti:
 - motivácia žiakov k učeniu,
 - vytváranie podmienok na dosiahnutie primeraných výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov,
 - rozvíjanie kognitívnych kompetencií u žiakov,
 - rozvíjanie personálnych zručností žiakov,
 - propagácia a prezentácia zamestnávateľa na verejnosti,
 - spolupráca s rodičmi,
 - spolupráca s inými organizáciami,
 - organizovanie mimoškolských aktivít,
 - mimovyučovacia činnosť učiteľa – vedenie krúžkov, príprava žiakov na súťaže a ich výsledky.
- 2) Kvalita vykonávania pedagogickej činnosti alebo odbornej činnosti:
 - rešpektovanie danosti a potenciálu žiakov,
 - individuálny prístup k žiakom s rešpektovaním ich schopností a možností, nadania a zdravotného stavu,
 - práca v súlade s platnými a všeobecne - záväznými právnymi predpismi,
 - dodržiavanie pracovného poriadku a školského poriadku,
 - správne vedenie pedagogickej dokumentácie a ďalšej dokumentácie
- 3) Náročnosť výkonu pedagogickej činnosti alebo odbornej činnosti:
 - využívanie IKT v profesijnom rozvoji a pri výkone práce,
 - spolupráca na tvorbe školských vzdelávacích programov a školských výchovných programov,
 - zapájanie sa a realizácia v projektoch školy,
 - vykonávanie špecializovaných činností,
 - vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami školských integrácií,
- 4) Miera osvojenia si a využívanie profesijných kompetencií pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca:

- rozpoznanie individuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov,
- tvorba učebných materiálov, učebných pomôcok,
- absolvovanie programov kontinuálneho vzdelávania,
- uplatňovanie nových získaných vedomostí a zručností pri výkone svojej činnosti
- zvyšovanie svojho právneho vedomia.

Metódy a formy kontroly

- pozorovania
- rozbor dosiahnutých vzdelávacích výsledkov žiakov
- rozhovor
- hospitácie riaditeľom školy, zástupkyňou riaditeľky školy, vzájomné hospitácie učiteľmi

Pri kontrole bude využívané najmä priame pozorovanie, testy vypracované poradnými orgánmi alebo vedením školy, dotazníky pre rodičov a žiakov, porovnanie výsledkov školy Testovanie 9 s inými školami. Využívané budú aj výsledky kontrolnej činnosti školskej inšpekcie a kontrola školskej dokumentácie.

Kontrolná činnosť je rozpracovaná v pláne vnútornej školskej kontroly a mesačných plánoch.

Frekvencia hodnotenia pedagogických zamestnancov

V zmysle § 52 Zákona č. 317/2009 Z.z. o pedagogických a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov priamy nadriadený podriadeného hodnotí jedenkrát ročne najneskôr do konca školského roku, t. j. do 31.08. kalendárneho roka.

Uvádzajúci pedagogický zamestnanec začínajúceho pedagogického zamestnanca hodnotí priebežne a na konci adaptačného obdobia.

Čiastkové hodnotenia sa robia vždy po kontrole.

O výročnom hodnotení sa vyhotovuje písomný záznam v troch exemplároch, z ktorých jeden dostáva zamestnanec, jeden hodnotiteľ a jeden sa založí do spisu zamestnanca.

11.3 Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci aj rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o zvládaní požiadaviek na nich kladených, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele zamerané na žiakov v ŠkVP.

Budeme monitorovať:

- podmienky na vzdelanie
- prostredie – klíma školy
- výsledky vzdelávania
- riadenie školy
- úroveň výsledkov práce školy
- úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Kritériom pre nás je:

- spokojnosť žiakov, rodičov a učiteľov
- kvalita výsledkov

Nástroje na zistenie stavu školy:

- dotazníky rodičom, žiakom a učiteľom

Analýza úspešnosti žiakov na:

- súťažiach a olympiádach
- SWOT analýza

<p>SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vysoká odbornosť vyučovania ➤ právna subjektivita ➤ poloha školy ➤ nízka energetická náročnosť ➤ rekonštrukcia školy ➤ spolupráca s Radou školy, Rodičovskou radou ➤ kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov ➤ neustály osobnostný rast pedagogických zamestnancov ➤ zavedený systém spolupráce škola – mesto ➤ aktívne zapájanie žiakov do mimoškolských aktivít ➤ vybudované multifunkčné ihrisko ➤ spolupráca s MŠ Dúbravy, IV. MŠ v Detve ➤ schopnosť školy prezentovať sa verejne ➤ dobrá spolupráca s mestskou knižnicou a múzeom ➤ počítačové učebne s 24 hodinovým bezplatným prístupom na internet ➤ kvalifikovaný učiteľ informatiky ➤ mladý kolektív pedagógov I. stupňa ➤ dobré priestorové podmienky ➤ vlastné priestory ŠKD ➤ odborné učebne technickej výchovy ➤ stály kolektív pedagogických pracovníkov ➤ podpora voľnočasových aktivít žiakov 	<p>SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ priestorovo nevyhovujúca telocvičňa ➤ veľa dochádzajúcich žiakov ➤ nedostatočné vybavenie školy kvalitnou výpočtovou technikou ➤ pomerne nízky rozpočet ➤ vek budovy ➤ nedostatočné finančné ohodnotenie pedagog. zamestnancov ➤ malé priestory školskej jedálne a kuchyne ➤ chýbajúce moderné učebné pomôcky ➤ zlý technický stav budovy ŠKD - plesň ➤ viazanosť dochádzajúcich žiakov na autobusové spoje ➤ chýbajúci špeciálny pedagóg, psychológ
<p>PRÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ získavanie finančných prostriedkov z fondov EU ➤ stúpajúci počet detí v materských školách ➤ možnosť ďalšieho vzdelávania pedagog. zamestnancov ➤ možnosť využitia priestorov školy ako aj šk. dvora/multifunkčného ihriska ➤ spolupráca s folklórnymi skupinami Detvy 	<p>OHROZENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nedostatok finančných prostriedkov ➤ veľká vzdialenosť od ostatných vzdelávacích a kultúrnych centier ➤ zhoršenie sociálno-ekonomickej situácie v rodinách ➤ rastúce ceny energetických vstupov ➤ klesajúci počet žiakov ➤ nestabilné autobusové spoje pre dochádzajúcich žiakov

12 ŠKOLSKÝ UČEBNÝ PLÁN

12.1 Primárne vzdelávanie - ISCED 1 – 1. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmety	ŠVP	ŠkVP*	Počet hodín 1. ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra Anglický jazyk	9 0	0 1	9 1
Matematika a práca s informáciami	Matematika Informatika	4 0	0 1	4 1
Človek a príroda	Prvouka	1	0	1
Človek a hodnoty	Etická výchova/náboženská výchova	1	0	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova Hudobná výchova	2 1	0 0	2 1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	0	2
Spolu:		20	2	22

***Poznámka:** V ŠkVP – voliteľné predmety: anglický jazyk 1 hodina a informatika 1 hodina

12.2 Nižšie sekundárne vzdelávanie - ISCED 2 – 5. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmety	ŠVP	ŠkVP*	Počet hodín 5. ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra Anglický jazyk – 1. cudzí jazyk Nemecký jazyk/Ruský jazyk – 2. cudzí jazyk**	5 3 0	0 1 1	5 4 1
Matematika a práca s informáciami	Matematika Informatika	4 1	1 0	5 1
Človek a príroda	Biológia	2	0	2
Človek a spoločnosť	Dejepis Geografia	1 2	0 0	1 2
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova Hudobná výchova	1 1	0 0	1 1
Človek a hodnoty	Etická výchova/náboženská výchova	1	0	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	0	2
Človek a svet práce	Technika	1	0	1
Spolu:		24	3	27

***Poznámka:** V ŠkVP – voliteľné predmety: anglický jazyk 1 hodina, 2. cudzí jazyk 1 hodina a matematika 1 hodina

****Poznámka:** 2. cudzí jazyk (nemecký/ruský) je voliteľný predmet, jeho zaradenie do vyučovania je podmienené minimálnym počtom 12 žiakov. Ak sa žiak nerozhodne pre voľbu 2. cudzieho jazyka, môže si vybrať Pracovné vyučovanie. Rodičia sú informovaní na triednických rodičovských radách a písomným súhlasom potvrdia výber voliteľného predmetu.

INOVOVANÝ ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM - nadobúda platnosť dňom 1.9.2015 pre 1. ročník ISCED 1 a 5. ročník ISCED 2.

Žiaci 2., 3., 4. ročníka ISCED 1 a 6.,7., 8., 9. ročníka ISCED 2 sú vzdelávaní podľa Štátneho vzdelávacieho programu, ktorý nadobudol platnosť 1.9.2008.

V Detve dňa 28.8.2015

**Mgr. Miroslava Chalupská
riaditeľka školy**